4. «Жінко! – мовив з великим здивуванням мандрівник – синів маєш багато, а одному все віддаєш. Чи любиш його найбільше? *Чи тобі він наймиліший?*»
5. «Ось один твій син в пущі з сокирою працює і в озера сітку закидає; другий коні в степу пасе, сумні пісні заводить і в зорі вдивляється; третій горами спинається, на скалах і гірських луках з вівцями ніч проводить, в крик орлів вслухається».
6. «Я сама не багата, але й це – для Яська».
7. «Благословення моє всім, але подаяння цьому одному, бо я – мати, а він – найбідніший».

УДК 821.111-1.09'06

Лівіцька О. В.
(Кам'янець-Подільський, Україна)

СИСТЕМНІСТЬ ЕПІТЕТНИХ СТРУКТУР У ЗБІРЦІ Т. ЕЛІОТА "PRUFROCK AND OTHER OBSERVATIONS"

У статті розглядається епітетна система, яка відображає урбаністичний простір у збірці Т. Еліота "Пруфрок та інші спостереження". Епітетні структури в збірці організовуються в підсистеми за рахунок концентрування означальних частин навколо ключових понять міського життя. Ці епітетні структури допомагають виявити основні риси ліричного героя, розкрити авторські ідеї Т. Еліота.

Ключові слова: *алітерація, епітетна структура, одивнення, Т. Еліот.*

В статье рассматривается эпитетная система, отражающая урбанистическое пространство в сборнике Т. Элиота «Пруфрок и другие наблюдения». Эпитетные структуры в сборнике формируют подсистемы за счет концентрирования определений вокруг ключевых понятий городской жизни. Эти эпитетные структуры помогают выявить основные черты лирического героя, раскрыть авторские идеи Т. Элиота.

Ключевые слова: *аллитерация, эпитетная структура, остранение, Т. Элиот.*

The article deals with epithet system that reflects the urban space in the collection "Prufrock and other Observations" written by T. Eliot. Epithet structures in the collection are organized into subsystems by concentrating attributive parts around key concepts of urban life. These epithet structures help to identify the main features of the lyrical hero, reveal ideas of T. Eliot.

Key words: *alliteration, defamiliarization, epithet structure, T. Eliot.*

"Prufrock and other Observations" ("Пруфрок та інші спостереження", 1917 р.) [13, 13–34] – перша поетична збірка Т. Еліота, яка складається з 12 поезій різних за обсягом. Назва збірки походить від ліричної поеми Т. Еліота "The Love Song of J. Alfred Prufrock" ("Любовна пісня Альфреда Дж. Пруфрока"), вперше надрукованої в 1915 р. у журналі "Poetry", та яка у 1917 р. з'явилася у складі збірки "Prufrock and other Observations". Окрім того, в збірник увійшли такі поезії: "Portrait of a Lady" ("Портрет дами"), "Preludes" ("Прелюди"), "Rhapsody on a Windy Night" ("Рапсодії вітряної ночі"), "Morning at the Window" ("Ранок біля вікна"), "The Boston Evening Transcript" ("Бостон Івнінг Тран-

© *Лівіцька О. В., 2013*

скріпт"), "Aunt Helen" ("Тітка Хелен"), "Cousin Nancy" ("Кузина Ненсі"), "Mr. Apollinax" ("Містер Аполлінакс"), "Hysteria" ("Істерія"), "Conversation Galante" ("Галантна розмова"), "La Figlia Che Piange" ("Дівчина, що плаче"). Безумовно, поема "The Love Song of J. Alfred Prufrock", разом з іншими поезіями цієї збірки, користується популярністю і є невід'ємною частиною англомовної літератури XX ст.

Збірка Т. Еліота "Prufrock and other Observations" не раз привертала увагу американських і англійських, російських і українських дослідників. С. Бекмен розглянув особливості метрики ранніх творів Т. Еліота [12]. М. МакАртур присвятив статтю аналізу своєрідності поетичної манери Т. Еліота в поезії "Rhapsody on a windy night" [16]. Л. Статкевич визначила форми і функції інтертекстуальності в ранніх поетичних текстах Т. Еліота [9]. Інші дослідники, такі як А. Бутенко [1], М. Грімаунд [15], О. Ушакова [11], Р. Флейснер [14], займалися переважно змістом збірки, аналізували її поетичні твори. Однак немає праць, які були б присвячені дослідженню епітетної системи збірки "Prufrock and other Observations", яка є важливим чинником тлумачення тих чи тих ідей Т. Еліота, зображення певних образів поетичних текстів тощо. Загалом, "епітетна система – самодостатнє утворення, здатне виконувати роль суттєвого індикатора естетичної та смислової унікальності в дуже широких межах …", яка "в аспекті загальної цілісності твору є однією з ланок тотальної організації та вступає в складні функціональні взаємозв'язки з іншими структурними складовими" [4: 221]. Тому, доцільно розглядати епітетні структури не відокремлено, а як складові системи.

Зауважимо, що 12 поетичних текстів збірки "Prufrock and other Observations" складаються із 506 віршів, 217 з яких насичені епітетними структурами. У процентному співвідношенні це дорівнює 43%. Детальніше про процентний показник у кожній поезії можна відстежити в таблиці:

Назва поезії	The Love Song of J. A. Prufrock	Portrait of a Lady	Preludes	Rhapsody on a Windy Night	Morning at the Window	The Boston Even. Transcript	Aunt Helen	Cousin Nancy	Mr. Appolinax	Hysteria	Conversation Galante	La Figlia Che Piange
Заг. к-сть віршів	131	124	54	78	9	9	13	13	22	11	18	24
К-сть віршів з епітетними структура-ми	56	37	31	36	8	5	4	4	12	7	10	7
Процент віршів з епітетними структура-ми	43%	30%	57%	46%	89%	56%	31%	31%	55%	64%	56%	29%

Хоча кількість віршів, які не містять епітетні структури переважають на 7%, це не дає підстав заперечити важливість епітетної системи у поезіях. Адже різниця не така

вже й велика. Навпаки, це свідчить лише про те, що дослідження системності епітетних структур, які функціонують у збірці "Prufrock and other Observations", є досить актуальним. Привертає увагу і той факт, що процентне співвідношення віршів з епітетними структурами всієї збірки і поеми "The Love Song of J. Alfred Prufrock" співпадає (43%). Це може бути ще одним доказом того, що ця поема є провідним поетичним твором збірки "Prufrock and other Observations". Недарма поема "The Love Song of J. Alfred Prufrock" входить до програмних творів ранньої творчості Т. Еліота.

Варто зазначити, що основним місцем дії збірки Т. Еліота "Prufrock and other Observations" є місто, образ якого корелює з внутрішнім станом ліричних героїв поетичних текстів. Вочевидь, урбаністичний простір є важливою складовою втілення авторських ідей, а отже і потребує детального розгляду. Звідси, епітетні структури, які відображають урбаністичну тематику в ранніх творах Т. Еліота, заслуговують особливої уваги. Нагадаємо, що будь-яке місто складається з елементів простору, тобто з будівель, вулиць, площ і т. д., які створюють його зовнішній вигляд, а також людей, які мешкають у ньому. При цьому не потрібно забувати про палітру фарб, гаму звуків і запахів, притаманних місту. Таким чином, уявлення Т. Еліота про місто конкретизується в підсистемах епітетних структур, які групуються навколо таких ключових понять: звуки, запахи, кольори, елементи простору, люди. Маємо свідчення того, що подібні епітетні структури розглядаються в працях О. Грабовецької [5], Т. Онопрієнко [8], Л. Турсунової [10] та ін., які брали до уваги англомовний матеріал.

Передусім, звернімося до зовнішнього вигляду міста, зображеного Т. Еліотом. Вже з перших рядків збірки (а саме поеми "The Love Song of J. Alfred Prufrock") спостерігається ряд оцінних епітетних структур, які характеризують безрадісний пейзаж міста:

Let us go, through ***certain half-deserted*** *streets*,
The muttering retreats
Of ***restless*** *nights* in ***one-night cheap*** *hotels*
And ***sawdust*** *restaurants* ***with oyster-shells***:
Streets that follow like *a* ***tedious*** *argument*
Of ***insidious*** *intent* [13: 13].

Зауважимо, що епітетні структури, які функціонують у цих рядках, складають як з одного означення – ***restless*** *nights*, *a* ***tedious*** *argument Of* ***insidious*** *intent*, так і з двох – ***certain half-deserted*** *streets,* ***one-night cheap*** *hotels,* ***sawdust*** *restaurants* ***with oyster-shells***, утворюючи при цьому "епітетні вилки". Саме так В. Москвін називає "подвійний епітет, що дає двоаспектну характеристику" [7: 31]. Таким чином відбувається деталізація атмосфери, в яку занурився ліричний герой поеми "The Love Song of J. Alfred Prufrock". Це брудні ресторани, дешеві готелі, темні напівпусті вулиці. Т. Еліот продовжує зображувати міські краєвиди і в наступних поезіях збірки. У поезії "Preludes" поет характеризує вулиці, як *the* ***sawdust-trampled*** *street* [13: 22], а ***blackened*** *street* [13: 23]. Знову ж відтворюється похмурий урбаністичний пейзаж. Вартим уваги є те, що Т. Еліот використовує епітетні структури не лише з простими епітетами – ***reSTleSS*** *nigh****TS****,* ***SawduST*** *re****ST****auran****TS*** ***with oySTer-shellS***, *a* ***blackened*** *street*, але й з складними – ***CerTain half-deserTed STreeTS****,*

one-nighT *cheap ho**T**els*, *the* ***SawduST-Trampled STreeT***, у яких відбувається об'єднання декількох ознак в одній епітетній структурі (За Н. Пелтолою) [17]. Крім того, у цих епітетних структурах простежується алітерація звуків **S** і **T**, що призводить як до зближення означення з означуваним, так і до об'єднання цих структур між собою. Безумовно, посилення фонічних зв'язків додає експресії, привертає уваги до якісних характеристик вулиць більшою мірою. Ліричний герой в основному знаходиться на вулиці або у когось в гостях, ночує в готелях; він ніколи не згадує про існування власного будинку, що справляє враження беззахисності, невлаштованості і, як наслідок, невпевненості героя в своїх силах.

У збірці Т. Еліота "Prufrock and other Observations" місто здебільшого заповнюється не людьми, а предметами побуту, будівлями та іншими елементами простору. Про це свідчать наступні оцінні епітетні структури: ***broken*** *blinds and chimney-pots* [13:22], *A* ***lonely*** *cab-horse* [13: 22], *an* ***old battered*** *lantern* [13:33], *A* ***broken*** *spring in a* ***factory*** *yard* [13:24], основною рисою яких є зношеність, старість, несправність. Таку понуру атмосферу доповнюють образи тварин (кота і краба), які функціонують у наступних віршах поезії Т. Еліота "Rhapsody on a Windy Night":

The street-lamp said,
'Remark *the cat* ***which flattens itself in the gutter,***
Slips out its tongue
And devours a morsel of rancid butter [13: 25].

And a crab one afternoon in a pool,
An ***old*** *crab* ***with barnacles on his back***,
Gripped the end of a stick which I held him [13: 25].

Епітетна структура *the cat* ***which flattens itself in the gutter, Slips out its tongue And devours a morsel of rancid butter*** утворюється з ланцюжка складених епітетів, які вносять додаткову деталізацію і конкретизацію означуваної якості образа кота, що призвело до його розгорнутої характеристики. Зауважимо, що кіт пожирає *a morsel of* ***rancid*** *butter* (шматок протухлого масла), що надає лише негативного відтінку атмосфері, у якій перебуває ліричний герой. Наступна епітетна структура *An* ***old*** *crab* ***with barnacles on his back*** підкреслює мотив старості, яким пронизана вся збірка Т. Еліота. Мова йде про те, що завдяки проекції на урбаністичний простір стає більш виразним складний душевний стан ліричного героя.

Вагому роль відіграють запахи, які панують у середовищі, де перебуває ліричний герой. Спостерігається ряд епітетних структур – ***faint stale*** *smells of beer* [13: 22], *all the* ***old nocturnal*** *smells* [13: 25], ***female*** *smells in shuttered rooms* [13: 25] і, разом з тим, структур з логічним означенням – *the smell* ***of hyacinths*** *across the garden* [13: 20], *With smell* ***of steaks*** *in passageways* [13: 22], *Smells of chestnuts in the streets* [13:25], *That smells* ***of dust*** *and* ***eau de Cologne*** [13: 25], які переплітаються в збірці Т. Еліота. З-поміж них найекспресивнішою є синестетична епітетна структура ***faint Stale S****mells of beer* (невиразний черствий запах пива), яка безпосередньо спрямована на одивнення поетичного мовлення. Звук S знов алітерується. "Звукові ланки з'єднують епітет і означуване слово в цілісну семан-

тичну конструкцію за законом тріади: новий зміст виникає через смислове поглиблення епітета й означуваного слова, що взаємозбагачуються в монолітній звуковій структурі" [3: 33]. Таким чином, за допомогою фонічних зв'язків відбувається поєднання синестетичного епітета **S**tale з означуваним словом **S**mells. Особливо помітним є те, що на відміну від структур з логічним означенням, які наповнені позитивним змістом, епітетні структури, які характеризують запах, несуть тільки негатив. Та й квітки, які зображені Т. Еліотом, взагалі не пахнуть. На підтвердження цього слугують такі епітетні структури: *a **dead** geranium* [13: 24], ***sunless dry** geraniums* [13: 25], *a **paper** rose* [13: 25], які характеризують штучні квіти. Виняткової уваги набуває метафорична епітетна структура *a **dead** geranium* (мертва герань), яка навіює думки про смерть. Недарма О. Ушакова зазначила, що "простір міста, в якому існують герої ранньої поезії Т. Еліота – це матеріалізований на цьому світі образ пекла" [10: 299]. Тому, можемо стверджувати, що підсистема епітетних структур, яка характеризує запахи, доповнює міський образ життя, підкреслюючи при цьому основний настрій збірки.

Не менш важливими є епітетні структури, які створюють міський колорит. Загалом, у збірці "Prufrock and other Observations" немає яскравих кольорів, що й не викликає здивування. Адже життя героїв не виходить за рамки буденності. Варто зазначити, що в поезіях збірки дія переважно відбувається в другій половині дня – *Afternoon **grey** and **smoky*** [13: 21], або ж ввечері – *evening **yellow** and **rose*** [13: 21]. Такі колірні епітетні структури складаються з 2 означень, які можна класифікувати як парні епітети. Тобто ті, які вважаються однаковими або близькими за значенням (За О. Веселовським) [2:68]. Таким чином, епітетні структури *Afternoon **grey** and **smoky***, *evening **yellow** and **rose*** відображають сірість, неабияку похмурість повсякденного життя, де немає сонячного світла. Доповнює усю цю атмосферу образ туману, який пронизує майже кожну поезію збірки: *The **yellow** fog* [13:13], *The **yellow** smoke* [13:13], *The **brown** waves of fog* [13: 27], *The **bumt-out** ends of **smoky** days* [13: 22]. Такі колірні епітетні структури жодним чином не посилюють барвистість міста, а, навпаки, підкреслюють бляклість світу, у якому можливе існування, а не яскраве життя. Цей образ з'являється як своєрідне лейтмотивне обрамлення ранніх поетичних творів Т. Еліота. Досить слушною є думка Л. Статкевич, яка вважає, що "туман у авторському метатексті символізує примарність людського буття і є уособленням того згубного світу ілюзій, який так непокоїв поета" [9: 81]. Дійсно, ліричний герой поезій збірки "Prufrock and other Observations" керується нереалізованими бажаннями, прихованими імпульсами, які можуть критися за цим образом. Та, передусім, потрібно пам'ятати, що саме цьому ліричному герою належать пошуки істинного буття і духовне сходження, яке відбуватиметься вже в інших поетичних творах Т. Еліота. Без сумніву, колірна підсистема епітетних структур є допоміжним чинником у зображенні урбаністичного пейзажу, а отже і в характеристиці ліричного героя.

Особливу ланку займають епітетні структури, які стосуються звуків, що оточують ліричного героя. Мова йде про звуки музики, які лунають у просторі ранніх поетичних текстів Т. Еліота. У поезії "Portrait of a Lady" спостерігається ряд антропонімічних епітетних структур: ***attenuated** tones of violins* [13: 18], ***Capricious** monotone* [13:19], *the **insistent** out-of-tune Of a **broken** violin* [13: 19], які надають звукам характеристик, властивих тільки людям. Загалом, у збірці Т. Еліота часто відбувається персоніфікація речей, так як про-

стір, у якому перебуває ліричний герой здебільшого заповнений предметами, а не людьми, що свідчить про їх чільну позицію у поетичних текстах. Це ж стосується і музичних інструментів, характеристика яких відображена в наступних епітетних структурах: *a* ***dull*** *tom-tom begins* ***Absurdly hammering a prelude of its own*** [13:19], *Except when a* ***street-****piano,* ***mechanical*** *and* ***tired*** [13: 20]. Такі епітетні структури, побудовані на основі антропоморфізму, виконують функцію одивнення музичних інструментів. Крім того, привертають увагу своєю структурною організацією. Так, наприклад, епітетна структура *a* ***dull*** *tom-tom begins* ***Absurdly hammering a prelude of its own*** складається з 2 епітетів, один з яких простий (***dull***), а інший – складений (***Absurdly hammering a prelude of its own***). Епітетна структура *a* ***street****-piano,* ***mechanical*** *and* ***tired*** містить 3 простих епітета, які можна назвати епітетами-трійчатками (За В. Москвіним) [7]. Т. Еліот не обмежується використанням одного означення, а навпаки надає перевагу поширеній характеристиці, яка стає необхідною для зображення стану інструментів, які є зламаними (*a* ***broken*** *violin* [13: 19]), надтріснутими (***cracked*** *cornets* [13:19]), та й взагалі, які вже давно вийшли з ладу. Тому і музика звучить неладно: ***one definite 'false*** *note* [13: 19], ***worn-out common*** *song* [13: 20], *This music is* ***successful with a 'dying fall'*** [13: 21]. Знову ж простежуються метафоричні епітетні структури, які складаються з декількох означень. Як бачимо, Т. Еліот часто використовував "декілька образних означень, що доповнюють одне одного і дають різносторонню характеристику одного об'єкта" [7: 31]. Мається на увазі те, що в цій підсистемі переважають епітетні структури з ланцюжком епітетів. Музика звуків відображає стан душі ліричного героя, який ніяк не може наважитись на справжні почуття. У свідомості героя не лише зовнішній, але й внутрішній світ розколюється на фрагменти. Так само, як ті зламані інструменті, на яких аж ніяк не зіграєш чистої ноти, а лише фальшиву – ***one definite 'false*** *note*.

Ще одна підсистема епітетних структур формується навколо людей (персонажів), які представлені метонімічно в урбаністичному просторі поезій Т. Еліота. Зрозуміло, що предметний світ переважає в збірці Т. Еліота. Тому для характеристики людей Т. Еліот використовує ряд метонімічних епітетних структур, які вражають своєю унікальністю: ***insistent*** *feet* [13: 23], *Eyes* ***Assured of certain certainties*** [13: 23], *eyes in the street* ***Trying to peer through lighted shutters*** [13: 25], *An* ***aimless*** *smile that* ***hovers in the air And vanishes along the level of the roofs*** [13: 27], *in the* ***dark*** *caverns* ***of her throa*****t** [13: 32], *the ripple of* ***unseen muscles*** [13: 32]. "Еліот не створює жодного закінченого портрета, фіксуючи увагу на окремих частинах людського тіла, ... що посилює враження знеособленості людської маси" [6: 92]. Очевидно, що для поета ці люди не є повноцінними особистостями, у них немає облич.

Отже, можемо стверджувати, що епітетні структури в збірці "Prufrock and other Observations" організуються в підсистеми за рахунок концентрування означальних частин навколо ключових понять міського життя. Т. Еліот проектує глибини душевного стану героя на похмурий урбаністичний пейзаж. Таким чином, кожна з них характеризує урбаністичний простір, і в той же час розкриває основні риси ліричного героя збірки. Епітетні структури, які функціонують у збірці Т. Еліота, вражають видовою багатоманітністю: антропонімічні, метафоричні, метонімічні, колірні, які створюють одивнену реальність поезій, сприяють посиленню ефекту незвичності та оригінальності поетичних текстів. Вагому роль відіграє алітераційне зближення епітетів з означуваними словами,

завдяки якому ознаки, семантично віддалені одна від одної, поєднуються в єдину цілісну якість. Разом з тим, доречно пам'ятати і про кількісні характеристики епітетів, які містяться в епітетних структурах поезій. Поширені також ланцюжки епітетів, епітети-виделки, епітети-трійчатки, які надають означуваному більш розгорнутої характеристики, уточнюють або ж деталізують певну якість. Зрештою, можемо говорити про те, що епітетна система, яка достатньо повно пов'язана з характерними рисами ліричного героя та інших героїв поезій, відіграє важливу роль в розкритті основних ідей збірки Т. Еліота.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бутенко А.А. Фрагмент концептов пространство-время-город в ранней поэзии Т.С. Элиота / А. А. Бутенко // Филологические этюды. – Саратов, 2006. – Вып. 9, ч. 3. – С. 7–11.
2. Веселовский А. Н. Историческая поэтика [вступ. ст. И. К. Горского; сост., коммент. В. В. Молчавой] / А. Н. Веселовский. – М. : Высшая школа, 1989. – 406 с.
3. Волковинський О. Алітераційний епітет (із поетики символізму) / Олександр Волковинський // Слово і час. – 2006. – № 12. – С. 28–34.
4. Волковинський О. Поетика епітета : монографія / Олександр Волковинський. – Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин О. В., 2011. – 350 с.
5. Грабовецька О. С. Епітетна конструкція у художньому перекладі (на матеріалі української та англійської мов) : дис. ... канд. філол. наук : 10. 02. 16 / Грабовецька Ольга Сергіївна. – Львів, 2003. – 201 с.
6. Ионикс Г. Э. Английская поэзия XX века / Г. Э. Ионикс. – М. : Высшая школа, 1980. – 200 с.
7. Москвин В. П. Эпитет в художественной речи / В. П. Москвин // Русская речь. – 2001. – № 4. – С. 28–32.
8. Онопрієнко Т.М. Епітет у системі тропів сучасної англійської мови : (Семантика. Структура. Прагматика) : автореф. дис. … канд. філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови" / Онопрієнко Тетяна Миколаївна ; [Харківський національний ун-т ім. В. Н. Каразіна]. – Х. : [б. в.], 2002. – 19 с.
9. Статкевич Л. П. Форми і функції інтертекстуальності в поезії Томаса Стернза Еліота : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.04 / Статкевич Лариса Павлівна ; Кам'янець-Поділ. держ. пед. ун-т. – Кам'янець-Подільський, 2007. – 215 с.
10. Турсунова Л. К проблеме классификации эпитетов / Л. К. Турсунова // Сб. научн. трудов МГПИЯ им. М.Тореза. Вопросы романо-германской филологии / отв. ред. А. В. Кунин. – М., 1974. – Вып.75. – С. 67–89.
11. Ушакова О. М. Урбанистический дискурс в поэзии Т.С.Элиота 1910-20-х годов / О. М. Ушакова // Филол. Дискурс. – Тюмень, 2001. – Вып. 2. – С. 212–218.
12. Backman S. The metres in T.S. Eliot's early poetry / S. Backman // Metrik och modernism. – Helsingfors, 1993. – P. 181–192.
13. Eliot T. S. The Complete Poems and Plays / T. S. Eliot. – L. : Faber and Faber, 2004. – 608 p.
14. Fleissner R. F. Prufrock-Shmufrock? An appendage to J.Alfred's nomenclature / R. F Fleissner // Names. – Vermillion (S.Dac.), 1993. – Vol. 41, N 1. – P. 15–22.

15. Grimaud M. Whither literary onomastics? “Prufrock” revisited / M. Grimaud // Names. – Vermillion (S.Dac.), 1993. – Vol. 41, N 1. – P. 5–14.
16. McArthur M. Deciphering Eliot: “Rhapsody on a windy night” and the dialectic of the cipher / M. McArthur // Amer. lit. – Durham, 1994. – Vol. 66, N 3. – P. 510–524.
17. Peltola N. The Compound Epithet and Its Use in American Poetry from Bradstreet through Whitman / Niilo Peltola. Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Kirjapaino, 1956. – 299 p. – (Annales Academiae Scientiarum Feenicae, Series B, no. 105).

УДК 811.111’42’272’23

Адаменко О.В.
(Запоріжжя, Україна)

МЕХАНІЗМ МЕТАФОРИЧНОГО ЗОБРАЖЕННЯ ҐЕНДЕРНО – МАРКОВАНИХ СТЕРЕОТИПІВ
(на матеріалі англомовного любовного роману)

У статті зроблено спробу дослідити особливості образної характеристики маскулінних та фемінінних референтів в англомовному любовному романі. Виявлено засоби метафоричного зображення ґендерно – маркованих стереотипів. Досліджено участь образного компоненту в моделюванні ґендерної мовної картини світу.

Ключові слова: *ґендер, ґендерний стереотип, метафора, вторинні номінації.*

В статье сделана попытка исследовать особенности образной характеристики маскулинных и фемининных референтов в англоязычном любовном романе. Выявлено средства метафорического изображения гендерно маркированных стереотипов. Исследовано участие образного компонента в моделировании гендерной языковой картины мира.

Ключевые слова: *гендер, гендерный стереотип, метафора, вторичные номинации.*

The article under consideration gives an attempt to research the peculiarities of figurative characteristics of masculine and feminine referents in English romance. The means of metaphoric representation of gender stereotypes are revealed. The participation of figurative component in the formation of gender language worldview is researched.

Key words: *gender, gender stereotype, metaphor, secondary nominations.*

На зламі століть в сучасній лінгвістиці актуалізуються новітні антропоцентричні постулати, на підгрунті яких формується теорія ґендеру: мова зображує дійсність крізь призму її сприйняття людиною; ґендерний параметр особистості, як один з найвагоміших її екзистенціальних особливостей відбивається в мові.

© Адаменко О.В., 2013